

Het is het bevel aan den schildwacht, die op een vooruitgeschoven post staat, en wien gelast wordt: niet suffen of slapen, niet traag en slap in uw werk, maar met uw ziel er bij, onder de indruk van uw verantwoordelijkheid, trouw op uw post: **Uitkijken!**

Midden in de spanning van de strijd, als de kanonnen bulderen, de kogels fluiten, dan kweekt de opwinding helden. Dan weet ook de vijand, dat elk zijner bewegingen nauwkeurig wordt gadegeslagen. Maar als het zoo rustig schijnt, en men de aanwezigheid van den vijand alleen maar vermoeden kan, en verder alles roerloos stil blijft, om dan niet te verslappen in de taak van toezien, dat is veel moeilijker.

Den niet-gezien vijand waant men zoo licht ver weg. En dan juist kan hij zoo angstig dichtbij zijn. Een overwinning is de overwinning niet. Die komt voor de strijdende Kerk eerst als de groote Overwinnaar Christus nadert.

Tot zoolang mogen we in de heilige oorlog niet vertragen. Het raakt Zijn eer, de zaligheid uwer zielen, en de toekomst van uw kinderen en van ons geslacht.

Ziet toe, kijk scherp uit, klim op uw wachtpost, opdat ge den vijand ziet aankomen, en hij u niet overvalle. Houdt uw kruis droog!

\*\*\*

Ziet toe, opdat niemand u als een roof vervoere. Dit beteekent: Ziet toe, dat niet iemand u als een geroofde buit wegvoere.

De Gemeente is de schaapskooi van Christus, waarin de volwassen schapen zijn, maar ook de teere lammeren, die nog met melk gevoed worden. Vooral deze laatste worden zoo makkelijk een prooi van den vijand, als er niet over hen wordt gewaakt.

Want de vijand der zielen gaat rond als een brieschende leeuw, zoekende wien hij zou kunnen verslinden, maar hij sluip ook in het donker, als een valsche hyena, of schuifelt aan als een venijnige slang, om te wonden, te dooden, roof mee te sleuren.

Paulus wil dus zeggen: alleen in de schaapskooi van Christus zijt gij veilig; als ge die verlaat, zijt ge een prooi van grijpende wolven. De geesten der dwaling, de geesten der wereld loeren op uw zielen, willen die afvoeren van de waarheid, zich ten prooi. Alleen als we door het geloof tot Christus mogen zeggen: „bij U schuil ik“, zijn we veilig, want hij is de deur der schapen, en tegelijk de opperste herder; niemand zal zijne schapen uit zijne hand rukken.

Ik denk inzonderheid aan onze rijpende jeugd. Daar zijn er, Gode zij dank, velen wier hartelijke lust het is den Heere te vreezen, bij wie vernieuwing des levens openbaar werd. Maar er zijn ook anderen, bij wie van een besliste goede keus nog nimmer iets bleek. Ook zij zijn van hun jeugd af aan in het Woord onderwezen, in de schoot der kerk gekoesterd, in de christelijke opvoeding binnen de omtuining van het kerkelijk erf, en het puriteinsche leven gehouden. Zegenend en beschuttend heeft de Heere zijn vleugelen over hen uitgebreid; Hij eischt ze op voor zijn vrees en dienst, wil ze heendringen om de belofte van hun doop bewust te aanvaarden, Hem te belijden, en tot Zijn eer te leven.

Op hen wel het eerst en het meest loert de booze vijand. Zij zijn vaak zoo gemakkelijk mee te slepen. Ze bieden nog zoo weinig weerstand. Ze happen zoo licht naar het verleidelijke aas.

Ziet het aan de velen, die op christelijk erf geboren, later maar al te zeer naar de lokking der zondige wereld hebben geluisterd, en gemeend hebben, dat men met wolven spelen kan, zonder als roof door hen meegesleurd te worden.

Aan de eenvoud der prediking zijn ze ontgroeid. Ze zijn de intellectueelen in eigen schatting; catechisatie en vereenigingsleven versmaden ze; van de kracht en waardij van het christelijk geloof voor alle levensgebied geven ze zich geen rekenschap. Ze missen de kennis, en toch zijn ze opgeblazen. In afbrekende critiek zijn ze sterk. Ze kunnen ook met den vijand niet spreken in de poorten der stad, want de vijand spreekt alleen, en zij geven zich zoo licht aan hem gewonnen.

Daarom, zal het reformatorisch beginsel dieper onder ons doorwerken, dan is het niet genoeg met wapperende vaandels onder de triumfbogen der Hervorming door te trekken, en de oude namen te lezen der strijd bare helden, die in Gods kracht overwonnen, maar dan moeten we waken en bidden dat wijzelf en onze kinderen niet als roofbuit in handen der vijanden vallen, als de schildwachtstaak ons te zwaar zou worden, en we de beproeving der geesten zouden nalaten.

Ziet dan toe, dat niemand u als een roof vervoere...

F. C. M.

## KERKELUK LEVEN

De jeugd in de groote stad.

Indien er één brandend vraagstuk voor de Gereformeerde Kerken is, dan is het wel dat van de gereformeerde jeugd in de groote stad.

Het gaat met die jeugd verkeerd.

Voor al met de jongens.

We hebben niet de beschikking over veel cijfers, maar de getallen, die we kunnen noemen geven geen opwekkend beeld. Van een onzer grootste stadskerken hebben we enkele getallen (we verklappen zoo weinig mogelijk bijzonderheden):

In drie jaren tusschen 1895 en 1905 werden gedoopt in die kerk: 1274 jongens.

Van deze zijn er, zoover bekend, thans 102 overleden; blijft 1172. Van deze 1172 deden er 3 belijdenis vóór hun twintigste jaar; 481 na dat levensjaar; van de overige 688 werden er 173 „uit het oog verloren“, omdat het gezin met de kerk brak; van de overige 515 verbraken er ruim 320 (één opgaaf zegt 321, een andere 327) zelf den band met de kerk. De overblijvende personen (194 of 188) „hooren er nog bij“ denkt ge. Neen, omtrent 173 van deze was geen opgaaf te verkrijgen (door verhuizing, vertrek naar Amerika, Indië, enz.); de overige goede 20 „leven nog mee“ als „dooplid“.

Ziedaar enkele cijfers.

Het zou een onderwerp voor een studie van jaren zijn om een volledig beeld te geven; het opmaken van bovengenoemd staatje eischte reeds dagen.

Maar we kunnen er uit leeren, dat er een ernstig gevaar dreigt.

Als we maar eerst dat zien.

J. W.

## GEESTELIJKE ADVIEZEN

„Komt ieder geloovige vóór zijn dood tot verzekerdheid van zijn genadestaat?“

De vraag is geen onbekende voor wien de belangstelling in de dingen des geestelijken levens niet vreemd is. Waar een kring van geloovigen bijeen is, en het genadewerk Gods in de zielen der zijnen onderwerp is van eerbiedig gesprek, komt ze allicht aan de orde. En waar heilige bekommernis over eigen zaligheid is, ontmoet men haar wel, ook zonder dat een ander ze ons voorlegt.

‘t Best is, dat we op de laatste wijze met haar te doen kregen. En — ook daarbuiten heeft ze zeker haar belang. Evengoed als de vraag, die de discipelen eenmaal den Heere Jezus Christus voorlegden: of er velen of weinigen zalig zullen worden.

Jezus heeft zijn jongeren deze vraag niet kwalijk genomen. Daarvoor was ze Zijn eigen liefde veel te belangrijk. Maar het eerste wat Hij deed was toch niet haar beantwoorden — wél de jongeren vermanen: „Strijdt gij om in te gaan.“

Laat ons deze wenk des Heeren ook bij onze vraag ter harte nemen. Laat ons haar stellen niet uit bloote nieuwsgierigheid of wéét-gierigheid zelfs, maar uit persoonlijk interesse.

En als we er dan samen op uit zullen gaan, om het antwoord erop te vinden, moeten we eerst trachten het ééns te worden over den weg waarin het te zoeken is.

‘t Stel dit zoo met nadruk voorop, omdat de inzender van de vraag ons — onbedoeld natuurlijk — in een verkeerde richting zou trekken.

Hij zelf heeft n.l. wel een antwoord, al bevredigt het hem blijkbaar niet ten volle.

Hij acht, dat het bevestigend moet luiden. En zoo oordeelt hij, naar hij dan zelf laat volgen, „omdat hij het zich niet indenken kan, dat een beslist christen onzeker (dat wil hier dan blijkbaar zeggen: „in onzekerheid aangaande zijn staat voor God, of omtrent zijn kindschap“) de eeuwigheid zou ingaan“.

Dat „indenken“ is hier stellig bedoeld in den zin van „zich voorstellen, als werkelijk of juist aanvaarden, aannemen“, enz. Naar dit zeggen zou inzender de vraag dus willen laten beslissen door ons menscheijk, zij het dan ook een christelijk, oordeel. De kwestie zou dan zijn, wat wij hier voor aannemelijk, wij redelijk achten.

Laat vrager nu niet denken, dat ik hem eens nemen wil, en laat m'n lezers me niet verdenken van mugge-ziften. Natuurlijk begrijp ik best, dat vrager geen rationalist is. Dat bewijst zijn brief wel zeer overtuigend. Doch ik houd hem nu even aan zijn woorden, omdat er heusch niet zelden zoo rationalistisch als hij het nu naar de letter deed, over onze vraag gedacht en geredeneerd wordt. Over onze vraag — en over heel wat andere vragen die God en goddelijke dingen, vooral die het „heil in ons“, nader nog „het bevindelijke leven“, raken.

Het is inderdaad verbijsterend, hoe argeloos chris-

tenen, dezelfde rede, voor wier verduistering en verdwazing de zwaarste termen hun overigens nog te licht schijnen, in de dingen des geestelijken levens weer op den troon kunnen zetten. Soms is het, of het verdorven menscheijk verstand op éénmaal weer een volkomen vertrouwbare gids wordt, zoodra het maar weer met vrome termen gaat werken.

‘t Verdenk er inzonder geen oogenblik van, dat hij daaraan mee wilde doen. ‘t Groep zijn niet kwaad bedoelde uitdrukking slechts aan als een aanleiding om ervoor te waarschuwen.

We zijn ‘er dus goed over ééns, dat in de vraag die ons bezig houdt, evenals in alle vragen die het geestelijke leven raken, alleen het Woord Gods beslissen mag. Met dien verstande dan evenwel, dat wij onze vraag iets geldt dat ervaren wordt, ook de ervaring, mits onder de keur van de Schrift, hier iets te zeggen heeft.

En als we het ons dan heel gemakkelijk wilden maken met de beantwoording, zouden we kunnen zeggen, dat ze natuurlijk ontkennend beantwoord moet worden, wij wedergeboren en met het geloof begaafde jonge kinderen, die komen te sterven eer ze tot zelfbewustzijn kwamen, in dit leven zeer stellig niet komen tot verzekerdheid van hun kindschap.

Doch daarmee hadden we de vraag toch eigenlijk onbeantwoord gelaten. Want dat vroeg stervende kindertjes tot deze verzekerdheid vóór hun dood niet geraken, weet de inzender onzer vraag óók wel.

Hij dacht natuurlijk aan geloovigen, die tot jaren van onderscheid kwamen; bij wie het zelfbewustzijn niet alleen tot ontwaking, maar ook reeds tot rijker ontsluiting kwam, en bij wie daarom, wat hun natuurlijke ontwikkeling aangaat, bewustheid van hun genadestaat niet ondenkbaar is.

Doch ook zóó verstaan, meen ik dat zijn vraag niet bevestigend beantwoord kan worden.

Daarvoor toch zou in de Schrift moeten zijn aan te wijzen een verzekering of een belofte Gods die het vóór zijn dood tot verzekerdheid komen van zijn aanneming om Christus' wil, voor elk volwassen geloovige boven allen twijfel stelde.

En zulk een verzekering of belofte is nergens aan te wijzen.

Ongetwijfeld zijn er Schriftuitspraken die, op den klank af, in die richting zouden kunnen doen denken, als b.v. „Die Geest getuigt met onzen geest dat wij kinderen Gods zijn“ (Rom. 8:16). „Want wij weten, dat zoo ons aardsche huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen“ (2 Cor. 5:1) en andere.

Doch deze en al dergelijke uitspraken, waarbij de Apostelen van zich zelve in samenvatting met de geloovigen in ‘t gemeen spreken, gelden daarom nog niet van alle geloovigen zonder onderscheid.

In dat geval zouden zulke uitspraken in lijnrechte tegenspraak staan met wat de Schrift ons leert van trappen van groei en ontwikkeling, die er, zoowel als in het natuurlijke, ook in het genadeleven zijn (denk aan haar spreken van „jonge kinderen die met melk gevoed moeten worden, en van volwassenen die der vaste spijs deelachtig zijn“).

Dergelijke uitspraken toonen ons alleen tweeërlei. Ten eerste, dat de Schrift, als ze van het genadeleven in ‘t gemeen spreken wil, daarvoor niet kiest dat leven in zijn aanvang en op z'n zwakst, maar, juist omgekeerd, het geloofsleven in zijn volgroeide gestalte en normale kracht. En ten tweede, geeft ze ons daarin óók te verstaan, dat wat de Heilige Geest op hooger trap bij dit leven doet uitbotten en voor den dag komen, van het begin af door Hem bedoeld werd, en wat het wézen aangaat, ook reeds gewerkt was.

Dit laatste geldt ook van wat we gewoon zijn kortweg „de verzekerdheid“ te noemen.

Ook die is door den Heiligen Geest bij zijn genadewerk in ons hart van meet af bedoeld — ja, welbeschouwd, reeds aanstonds bij de inplanting des geloofs in beginsel gegeven. — Is het geloof, naar de heerlijke beschrijving van onzen Heidelbergse niet aanstonds naar zijn wezen een zekere kennis zoowel als een hartelijk vertrouwen?

Maar dit wil daarom nog niet zeggen, dat wat in wézen op elken trap van genade aanwezig is, nu ook reeds op elken trap in ons bewustzijn komt en in volle gestalte naar buiten treedt.

Dit is evenmin het geval als ge ook aanstonds reeds een plant en haar bloem te bewonderen krijgt, zoodra maar de zaadkorrel waarin ze verschoolen liggen op uw hand ligt.

En toch kunt ge dien zaadkorrel noemen met den naam van de plant en de bloem, die er te zijner tijd uit voortkomen zullen.

Is het hiermee duidelijk, dat Schriftuitspraken als we boven noemden, het onderscheid in graad en trap bij het geestelijke leven niet uitsluiten, en kunnen we nergens een woord aanwijzen waarin de Heere uitdrukkelijk verzekert of belooft, dat Hij al den zijnen in dit leven volkomen zekerheid van hun staat en hope zal geven — dan ontbreekt ons alle grond voor een bevestigende beantwoording van onze vraag.

Die geeft dan óók onze belijdenis niet.

In gelijken zin toch als de Schrift is ongetwijfeld te verstaan, wat onze kerken, in Hoofdstuk I, art. 12 der Dordtsche Leerregelen, ten opzichte van deze materie belijden.

„Van de kiezing te worden“ bij versch verzekerd heden en maar als in het Woord waar ge droefheid en dorst met een g waarmeme Evenals van der een buiter aan enkele als iets van het toch altoos scheiden voorbehoudt, ruït niet, of l een geloof We zullen mogen en ring, voc dat God, v noch belo Doch di omde, ee zekerheid, die weder zijn. Eers kunnen na kwamen Neen, c óók nog i verzekerd in ze misa verzekerd Nu het bereik lig van de s dit leven genadesta Ja, voo zijn, dwis tegende Het va ons gedu naar het vertrouwe en die te verzekerd Een or hoever en schuld te hier ook wezen, z Alleen schuud, v van God komt, aan mis van Trouwe rochtheid gen. War Goestes hoefte a der kenma tes in or V.

„Van de kiezing te worden“ bij versch verzekerd heden en maar als in het Woord waar ge droefheid en dorst met een g waarmeme Evenals van der een buiter aan enkele als iets van het toch altoos scheiden voorbehoudt, ruït niet, of l een geloof We zullen mogen en ring, voc dat God, v noch belo Doch di omde, ee zekerheid, die weder zijn. Eers kunnen na kwamen Neen, c óók nog i verzekerd in ze misa verzekerd Nu het bereik lig van de s dit leven genadesta Ja, voo zijn, dwis tegende Het va ons gedu naar het vertrouwe en die te verzekerd Een or hoever en schuld te hier ook wezen, z Alleen schuud, v van God komt, aan mis van Trouwe rochtheid gen. War Goestes hoefte a der kenma tes in or V.

„Van de kiezing te worden“ bij versch verzekerd heden en maar als in het Woord waar ge droefheid en dorst met een g waarmeme Evenals van der een buiter aan enkele als iets van het toch altoos scheiden voorbehoudt, ruït niet, of l een geloof We zullen mogen en ring, voc dat God, v noch belo Doch di omde, ee zekerheid, die weder zijn. Eers kunnen na kwamen Neen, c óók nog i verzekerd in ze misa verzekerd Nu het bereik lig van de s dit leven genadesta Ja, voo zijn, dwis tegende Het va ons gedu naar het vertrouwe en die te verzekerd Een or hoever en schuld te hier ook wezen, z Alleen schuud, v van God komt, aan mis van Trouwe rochtheid gen. War Goestes hoefte a der kenma tes in or V.

„Van de kiezing te worden“ bij versch verzekerd heden en maar als in het Woord waar ge droefheid en dorst met een g waarmeme Evenals van der een buiter aan enkele als iets van het toch altoos scheiden voorbehoudt, ruït niet, of l een geloof We zullen mogen en ring, voc dat God, v noch belo Doch di omde, ee zekerheid, die weder zijn. Eers kunnen na kwamen Neen, c óók nog i verzekerd in ze misa verzekerd Nu het bereik lig van de s dit leven genadesta Ja, voo zijn, dwis tegende Het va ons gedu naar het vertrouwe en die te verzekerd Een or hoever en schuld te hier ook wezen, z Alleen schuud, v van God komt, aan mis van Trouwe rochtheid gen. War Goestes hoefte a der kenma tes in or V.

„Van de kiezing te worden“ bij versch verzekerd heden en maar als in het Woord waar ge droefheid en dorst met een g waarmeme Evenals van der een buiter aan enkele als iets van het toch altoos scheiden voorbehoudt, ruït niet, of l een geloof We zullen mogen en ring, voc dat God, v noch belo Doch di omde, ee zekerheid, die weder zijn. Eers kunnen na kwamen Neen, c óók nog i verzekerd in ze misa verzekerd Nu het bereik lig van de s dit leven genadesta Ja, voo zijn, dwis tegende Het va ons gedu naar het vertrouwe en die te verzekerd Een or hoever en schuld te hier ook wezen, z Alleen schuud, v van God komt, aan mis van Trouwe rochtheid gen. War Goestes hoefte a der kenma tes in or V.

„Van de kiezing te worden“ bij versch verzekerd heden en maar als in het Woord waar ge droefheid en dorst met een g waarmeme Evenals van der een buiter aan enkele als iets van het toch altoos scheiden voorbehoudt, ruït niet, of l een geloof We zullen mogen en ring, voc dat God, v noch belo Doch di omde, ee zekerheid, die weder zijn. Eers kunnen na kwamen Neen, c óók nog i verzekerd in ze misa verzekerd Nu het bereik lig van de s dit leven genadesta Ja, voo zijn, dwis tegende Het va ons gedu naar het vertrouwe en die te verzekerd Een or hoever en schuld te hier ook wezen, z Alleen schuud, v van God komt, aan mis van Trouwe rochtheid gen. War Goestes hoefte a der kenma tes in or V.

„Van de kiezing te worden“ bij versch verzekerd heden en maar als in het Woord waar ge droefheid en dorst met een g waarmeme Evenals van der een buiter aan enkele als iets van het toch altoos scheiden voorbehoudt, ruït niet, of l een geloof We zullen mogen en ring, voc dat God, v noch belo Doch di omde, ee zekerheid, die weder zijn. Eers kunnen na kwamen Neen, c óók nog i verzekerd in ze misa verzekerd Nu het bereik lig van de s dit leven genadesta Ja, voo zijn, dwis tegende Het va ons gedu naar het vertrouwe en die te verzekerd Een or hoever en schuld te hier ook wezen, z Alleen schuud, v van God komt, aan mis van Trouwe rochtheid gen. War Goestes hoefte a der kenma tes in or V.

„Van de kiezing te worden“ bij versch verzekerd heden en maar als in het Woord waar ge droefheid en dorst met een g waarmeme Evenals van der een buiter aan enkele als iets van het toch altoos scheiden voorbehoudt, ruït niet, of l een geloof We zullen mogen en ring, voc dat God, v noch belo Doch di omde, ee zekerheid, die weder zijn. Eers kunnen na kwamen Neen, c óók nog i verzekerd in ze misa verzekerd Nu het bereik lig van de s dit leven genadesta Ja, voo zijn, dwis tegende Het va ons gedu naar het vertrouwe en die te verzekerd Een or hoever en schuld te hier ook wezen, z Alleen schuud, v van God komt, aan mis van Trouwe rochtheid gen. War Goestes hoefte a der kenma tes in or V.

„Van de kiezing te worden“ bij versch verzekerd heden en maar als in het Woord waar ge droefheid en dorst met een g waarmeme Evenals van der een buiter aan enkele als iets van het toch altoos scheiden voorbehoudt, ruït niet, of l een geloof We zullen mogen en ring, voc dat God, v noch belo Doch di omde, ee zekerheid, die weder zijn. Eers kunnen na kwamen Neen, c óók nog i verzekerd in ze misa verzekerd Nu het bereik lig van de s dit leven genadesta Ja, voo zijn, dwis tegende Het va ons gedu naar het vertrouwe en die te verzekerd Een or hoever en schuld te hier ook wezen, z Alleen schuud, v van God komt, aan mis van Trouwe rochtheid gen. War Goestes hoefte a der kenma tes in or V.